

**СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ РОМАНУ АГАТИ КРІСТІ «ГОТЕЛЬ
«БЕРТРАМ» НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ**

Поліщук Людмила Петрівна,

к.пед.н., доцент

Пушкар Тетяна Миколаївна,

к.пед.н., доцент

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

м. Житомир, Україна

Анотація: Однією з основних проблем при перекладі романів детективного жанру на українську мову є відтворення напруженого атмосферного настрою, який характеризує цей жанр. Для цього перекладач повинен вміло використовувати мовні засоби та знаходити еквівалентні вирази для передачі відтінків настрою. Важливо також враховувати культурні та історичні аспекти, оскільки вони можуть впливати на розуміння та сприйняття твору в перекладі. Перекладач повинен виявити культурні відмінності між мовами та відтворити їх у перекладі, щоб українському читачеві було зрозуміло все те, що зрозуміло читачеві оригінального тексту. Однією з ключових перекладацьких технік при перекладі детективних романів є збереження суспільно-культурного контексту. У детективному жанрі сюжет часто пов'язаний з історичними подіями, культурною та соціальною специфікою певної країни або епохи.

Ключові слова: Граматичні трансформації, детективний жанр, мовні засоби, перекладацькі техніки.

Роман Агати Крісті «Готель «Бертрам» є типовим прикладом детективного жанру, але має характеристики, які не тільки роблять його детективом, але й демонструють індивідуальну специфіку автора в художньому творі. Дослідження творчості Агати Крісті показують, що письменниця не

обмежувалася жанром, який був усталеним у той час, вона внесла в нього риси лірико-психологічного роману, що було відображено у спеціальній організації сюжету та в майстерному зображенні персонажів.

Роман передає особливу гаму почуттів, що пов'язані з культурною специфікою місця дії. Готель «Бертрам» можна назвати типовим для Англії, а те, що відбувається в ньому, – злочин і реакція персонажів, – відображає британський характер. Агата Крісті детально описала один ранок міс Марпл, що дозволило читачам побачити традиційний спосіб проведення часу старої леді. "Miss Marple finished her breakfast, and got up in a pleasant leisurely fashion. She had a plan ready made for a delightful morning of shopping. Not too much – to overtire herself. Oxford Street today, perhaps. And tomorrow Knightsbridge. She planned ahead happily" [1, с. 28]. – «Міс Марпл закінчила сніданок і встала, радісно посміхаючись при думці про те, що поспішати їй нікуди. План на сьогодні був складений ще заздалегідь: ранок буде присвячено покупкам. Але не будемо занадто перевтомлюватися. Сьогодні, можливо, Оксфорд-стріт. А завтра Найтсбридж. Ось які радісні думки веселили міс Марпл ».

Перекладачі часто використовують граматичні трансформації, включаючи додавання слів. Це необхідно для перекладу складних синтаксичних конструкцій та інших виразів, які можуть бути незвичними для мови перекладу. В деяких випадках для створення зв'язку між реченнями використовуються додаткові слова. Агата Крісті детально описує традиційний одяг міс Марпл. "It was about ten o'clock when she emerged from her room fully equipped: hat, gloves, umbrella – just in case, though it looked fine – handbag – her shopping bag " [1, с.54]. – «Було близько десяти, коли вона вийшла зі свого номера в повному спорядженні – капелюшок, рукавички, парасолька (про всяк випадок, хоча погода була чудова) і сумка, сама парадна сумка міс Марпл ...» Цей приклад чудово демонструє традиційний стиль вбрання британців. Звичка мати з собою парасольку свідчить про те, що погодні умови в Англії зазвичай не дуже сприятливі. Під час перекладу перекладач використав описовий метод. Цей метод розкриває значення лексичної одиниці мови оригіналу за допомогою

розгорнутих словосполучень, які відображають основні ознаки позначуваного явища. Однак, цей спосіб вважається надто громіздким та неефективним. Наступний приклад також показує традиційний одяг персонажів та типову манеру поведінки англійців. "Still, there Bess Sedgwick was, looking as usual very smart, in her dark suit and her emerald shirt, lunching at a table with a man. A young man with a lean hawklike face, wearing a black leather jacket. They were leaning forward talking earnestly together, forking in mouth full of food as though they were quite unaware what they were eating. " [1, с. 62] – «І все ж Бесс Седжвік була саме тут. Вона, як завжди, мала вельми ошатний вигляд у чорному дамському костюмі та сорочці смарагдової барви. Вона снідала за столиком з якимось чоловіком. То був молодик із худорлявим, яструбиним обличчям, вбраний у чорну шкуратянку. Вони жваво про щось розмовляли, не дивлячись, підхоплювали виделкою кусень за куснем, наче геть байдужі до того, що їли» [2].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бехта Т.О. Лінгвокогнітивне моделювання англомовного детективного дискурсу : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Бехта Тамара Олександрівна. – Львів, 2009. – 235 с.
2. Демченко К.І., Сітко А.В. Відтворення національно-культурних елементів у творах Агати Крісті: праці міжнар. наук.-практичн. конф. (Вінниця, Відень, 24 вересня 2021 р.). Вінниця, Відень, 2021. С. 236-239.